

Odbor za pravne zadeve
predsednica

16.1.2020

Antonio Tajani
predsednik
Odbor za ustavne zadeve
BRUSELJ

Zadeva: Mnenje Odbora za pravne zadeve o Sporazumu o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (2018/0427(NLE))

Koordinatorji Odbora za pravne zadeve so na seji 6. novembra 2019 sklenili, da bo odbor v skladu s členom 56(1) Poslovnika podal mnenje v obliki pisma o Sporazumu o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo¹ (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu), s poudarkom na pristojnostih tega odbora. V skladu s sklepom konference predsednikov z dne 24. oktobra 2019 sem bil 6. novembra 2019 na podlagi svoje funkcije predsednika odbora imenovan za pripravljavca mnenja, to pa je v obliki pisma.

Priporočilo:

V skladu s tem je Odbor za pravne zadeve na seji 16. januarja 2020 s 17 glasovi za, 1 glasom proti in 2 vzdržanima glasovoma sklenil², da bo Odboru za ustavne zadeve priporočil, naj ne odobri sporazuma o izstopu, dokler zakon Združenega kraljestva o sporazumu o izstopu, na podlagi katerega bo sporazum o izstopu začel učinkovati, ne bo dokončno sprejet in podpisan na vseh ustreznih ravneh v Združenem kraljestvu in ne bodo ustrezno ocenjeni njegovi pravni učinki na prihodnje izvajanje sporazuma o izstopu.

Odbor za pravne zadeve izdaja priporočilo ob ustreznem upoštevanju določb sporazuma o izstopu, zlasti člena 4 in 5, del II o pravicah državljanov, določb dela III naslova IV o

¹ UL C 384/1, 12.11.2019, str. 1.

² Pri končnem glasovanju so bili navzoči: Lucy Nethsingha (predsednica); Ibán García Del Blanco, Sergey Lagodinsky, Marion Walsmann (podpredsedniki); Patrick Breyer, Geoffroy Didier, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Heidi Hautala, Jackie Jones, Mislav Kolakušić, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Levteris Nikolau Alavanos (Lefteris Nikolaou-Alavanos), Sabrina Pignedoli, Jiří Pospíšil, Emil Radev, Franco Roberti, Liesje Schreinemacher, Stéphane Séjourné, Axel Voss, Lara Wolters, Tiemo Wölken; Juan Ignacio Zoido Álvarez (namesto Estebana González Ponsa v skladu s členom 209(7) Poslovnika).

intelektualni lastnini naslova VI o stalnem pravosodnem sodelovanju v civilnih in gospodarskih zadevah ter njihove tesne povezave z dogodki pred koncem prehodnega obdobja; naslova X o sodnih in upravnih postopkih Unije; naslova XII o privilegijih in imunitetah, zlasti določb o imuniteti poslancev Evropskega parlamenta; in naslova XIII o drugih vprašanjih v zvezi z delovanjem institucij, organov, uradov in agencij Unije, delom IV o prehodu in delom VI o institucionalnih in končnih določbah, zlasti glede naslova I, o dosledni razlagi in uporabi.

V imenu Odbora za pravne zadeve bi rad Odbor za ustavne zadeve opozoril na naslednje elemente, ki jih je treba obravnavati kot bistvene za izdajo soglasja:

1. Izstop države članice iz Evropske unije, ki je suverena pravica te države, bi moral potekati na čim bolj urejen način, da ne bi negativno vplival na Evropsko unijo, njene državljane in proces evropske integracije na eni strani, na drugi strani pa bi bilo treba kolikor je mogoče omejiti neposredne škodljive posledice za državo članico, ki izstopa, in njene državljane.

2. Brez sporazuma o izstopu bi Združeno kraljestvo Evropsko unijo samodejno zapustilo 31. januarja 2020, a ne na urejen način.

3. V svojem uradnem obvestilu 29. marca 2017 je Združeno kraljestvo izrazilo namero, da bo zapustilo jurisdikcijo Sodišča Evropske unije. Parlament je v svoji resoluciji z dne 3. oktobra 2017 o stanju pogajanj z Združenim kraljestvom v zvezi s pravicami državljanov poudaril zlasti, da je treba uresničiti zavezo, da se pravice državljanov EU-27, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, uveljavljajo neposredno z vključitvijo sporazuma o izstopu v pravo Združenega kraljestva na način, ki preprečuje enostransko spremembo sporazuma, državljanom EU omogoča, da se sklicujejo na pravice iz sporazuma o izstopu neposredno pred sodišči Združenega kraljestva in javno upravo, in daje prednost sporazumu pred pravom Združenega kraljestva, ter poudarja, da mora za zagotovitev skladnosti in celovitosti pravnega reda EU Sodišče Evropske unije ostati edini in pristojni organ za razlago in izvrševanje prava Evropske unije in sporazuma o izstopu. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Združeno kraljestvo pod pogoji sporazuma o izstopu soglašalo s posebnimi določbami o pristojnosti Sodišča EU ter razlago in uporabo prava Unije. Gre za bistveni element sporazuma o izstopu in vsako enostransko odstopanje od določb v zvezi s tem, zlasti s sprejetjem izvedbenih določb, kot je zakon o sporazumu o izstopu, mora voditi k temu, da Evropski parlament sporazuma ne odobri. Iz tega sledi, da lahko Parlament sporazum odobri le ob dogovoru, da bosta stranki v celoti in v dobri veri spoštovali skrbno uravnoteženo rešitev iz sporazuma o izstopu v zvezi s pristojnostjo Sodišča EU in njegovo vlogo pri razlagi in uporabi prava Unije ter samega sporazuma.

4. Bistvenega pomena je, da se zaščitijo pravice državljanov EU-27, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, in državljanov Združenega kraljestva, ki prebivajo v EU, vse do konca prehodnega obdobja v celoti in po tem obdobju v čim večji možni meri, zlasti pravice družine in ranljivega prebivalstva, ob posvečanju posebne pozornosti pridobljenim pravicam. To je že od vsega začetka pogajanj glavna pogajalska smernica Parlamenta in pogoj za odobritev ter mora tako tudi ostati.

5. Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije na urejen način je življenjskega pomena za Severno Irsko in njene prihodnje odnose z Irsko, saj je treba zaščititi mir in v celoti ohraniti v veljavi Velikonočni sporazum. V zvezi s tem je treba opozoriti na dejstvo, da bo izvrševanje

spremenjenih določb revidiranega protokola o Irski in Severni Irski morda težavno in ga bo treba pazljivo načrtovati in spremljati. Dejavnik, ki ga bo treba pazljivo nadzorovati in spremljati zadeva pristojnost za družbe, ustanovljene in delujoče na Severnem Irskem.

6. Zakon Združenega kraljestva o sporazumu o izstopu, s katerim bo pričel veljati sporazum o izstopu, je akt notranje pravne ureditve Združenega kraljestva, njegovi pravni učinki v zvezi s izvrševanjem sporazuma o izstopu pa so ključnega pomena za odobritev. Pred odločanjem o odobritvi bi jih bilo treba natančno analizirati, pozneje, v primeru, da bo odobritev dana, pa bi jih morala tako Združeno kraljestvo kot Evropska unija pazljivo spremljati.

7. Neodvisni nadzorni organ, ki ga trenutno ustanavlja Združeno kraljestvo, bo postal pristojen za sprejemanje pritožb državljanov EU-27 o morebitnih kršitvah njihovih pravic na podlagi sporazuma o izstopu. Pristojen bo za začetek preiskav in vlaganje tožb. Glede na to, da bo imel organ v prihodnje ključno vlogo pri zagotavljanju skladnosti s sporazumom o izstopu in s tem s pravom EU, je izredno pomembno, da je ta organ oblikovan tako, da se bo lahko hitro in popolnoma neodvisno odzval na pritožbe državljanov Unije.

8. Sporazum o izstopu določa prehodno obdobje do konca leta 2020, ki se lahko podaljša za največ 1 ali 2 leti; v skladu s sporazumom o izstopu imajo v prehodnem obdobju institucije, organi, uradi in agencije Unije nad Združenim kraljestvom in fizičnimi in pravnimi osebami, ki prebivajo ali imajo sedež v Združenem kraljestvu, pristojnosti, ki jim jih podeljuje pravo Unije. Zlasti Sodišče Evropske unije ima pristojnost, kot je določena s Pogodbama. Treba je poudariti, da je treba o možnosti podaljšanja prehodnega obdobja temeljito razmisliti kot o načinu olajšanja urejenega izstopa Združenega kraljestva z dokončanjem pogajanj o prihodnjih odnosih med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo.

Upam, da bo zgoraj navedeno koristno prispevalo k poročilu Odbora za ustavne zadeve.

S spoštovanjem!

Lucy Nethsingha